

Рішення спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада Сумського державного університету МОН України, м. Суми прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії Дризі Наталії Олександрівні з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» на підставі прилюдного захисту дисертації «Медико-соціальне обґрунтування оптимізації системи управління якістю медичної допомоги пацієнтам із цукровим діабетом 2-го типу на рівні первинної ланки охорони здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» 30 листопада 2023 року.

Дрига Наталія Олександрівна 1991 року народження, громадянка України. Освіта вища: у 2014 році закінчила Медичний інститут Сумського державного університету за спеціальністю «Лікувальна справа», 2016 рр. – інтернатуру за спеціальністю «Загальна практика-сімейна медицина» та магістратуру Сумського державного університету, де здобула кваліфікацію «Магістр з лікувальної справи за фаховою спеціальністю загальна практика – сімейна медицина» Вищу освіту ступеня доктора філософії здобувала в аспірантурі при кафедрі громадського здоров'я навчально-наукового медичного інституту Сумського державного університету. Освітньо-наукова програма третього рівня вищої освіти зі спеціальності 222 Медицина виконана в повному обсязі.

З 2018 року та по теперішній час є співробітницею кафедри громадського здоров'я навчально-наукового медичного інституту Сумського державного університету.

Дисертацію виконано у Сумському державному університеті МОН України, м. Суми, що є фрагментом спільних комплексних науково-дослідних робіт Сумського державного університету: «Наукове обґрунтування розробки системи громадського здоров'я та моделі управління якістю медичної допомоги на регіональному рівні» (державний реєстраційний номер 0119U103418) та «Соціально-економічне відновлення після COVID-19: моделювання наслідків для макроекономічної стабільності, національної безпеки та резильєнтності громад» (державний реєстраційний номер 0122U000778)

Науковий керівник – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри громадського здоров'я навчально-наукового медичного інституту Сумського державного університету Сміянов Владислав Анатолійович.

За матеріалами дисертації опубліковано 14 наукових праць, з яких 3 статті – у наукових фахових виданнях України, 2 – у виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами Scopus та Web of

Science, 7 публікацій тез у матеріалах науково-практичних конференцій, 1 свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір, 1 методичні рекомендації.

1. Vladyslav A Smiiianov, Natalia O Dryha, Olha I Smiiianova, Victor K Obodyak, Tatyana O Zudina. Development of informational-communicative system, created to improve medical help for family medicine doctors. *Wiadomości Lekarskie*. 2018;LXXI (nr 2 cz II):331–334. Режим доступу: <http://wiadlek.pl/wp-content/uploads/2020/01/WL-2-cz-II-2018.pdf>.

2. Сміянов ВА, Дрига НО. Перспективи впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних систем на рівні первинної медико-санітарної допомоги. Україна. *Здоров'я нації*. 2019;1:159–166. DOI: <https://doi.org/10.24144/2077-6594.1.0.2019>. Режим доступу: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/80822/1/Smiiianov_quality_of_health_care.pdf.

3. Сміянов ВА, Курганська ВО, Сміянова ОІ, Дрига НО. Громадське здоров'я та поведінкова економіка. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України*. 2019;2(80):33-39. DOI: <https://doi.org/10.11603/1681-2786.2019.2.10477>. Режим доступу: <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/visnyk-gigieny/article/view/10477>.

4. Дрига НО, Поцелуєв ВІ, Сміянов ВА, Костенко АМ. Медико-соціологічне дослідження серед населення об'єднаних територіальних громад Сумської області щодо збереження власного здоров'я. Україна. *Здоров'я нації*. 2019;3:36-42. DOI: <https://doi.org/10.24144/2077-6594.3.2019>. Режим доступу: <http://healty-nation.uzhnu.edu.ua/article/view/191631>.

5. Vladyslav A Smiiianov, Nataliia O Dryha, Lesia A Rudenko. Improving the Quality of Medical Care and Prevention in Patients with Type 2 Diabetes on the Basis of Remote Medical Service. *Acta Balneol*. 2022;TOM LXIV 1(167):24-28. DOI: [10.36740/ABAL202201105](https://doi.org/10.36740/ABAL202201105). Режим доступу: <https://www.scilit.net/article/caf756de5db3442014b04c4c987b680b?action=show-references>.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

Лобода Андрій Миколайович – голова спеціалізованої вченої ради, доктор медичних наук, професор, директор навчально-наукового медичного інституту Сумського державного університету МОН України. Відзначив, що дисертаційна робота Дриги Наталії Олександрівни на тему: «Медико-соціальне обґрунтування оптимізації системи управління якістю медичної допомоги пацієнтам із цукровим діабетом 2-го типу на рівні первинної ланки охорони здоров'я» є самостійною та повністю завершеною роботою.

Дисертантка розробила та обґрунтувала наукові положення, сукупність яких можна кваліфікувати як нове вирішення актуальної наукової задачі. Отримані результати дисертації мають суттєве значення для сучасної науки і практики. Дисертація відповідає вимогам п. 10, 11 вимог до рівня наукової кваліфікації здобувача «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її авторка заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

Децик Орина Зенонівна – опонент, доктор медичних наук, професор, завідувачка кафедри соціальної медицини та громадського здоров'я Івано-Франківського національного медичного університету МОЗ України. Актуальність теми, поданої до захисту, зумовлена тим, що боротьба з цукровим діабетом 2-го типу залишається в центрі уваги науковців, міжнародних організацій у сфері охорони здоров'я та політиків. Адже це не тільки небезпечна хронічна хвороба, поширеність якої внаслідок збільшення тривалості життя, нездорової поведінки та харчування постійно зростає, а й вагомий чинник ризику інших небезпечних захворювань, таких як хвороби системи кровообігу, злоякісні новоутворення, хронічні обструктивні захворювання легень тощо. Ступінь обґрунтованості основних положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, базується на достатній кількості спостережень (96 пацієнтів із діабетом 2-го типу). Статистична обробка і аналіз даних проведено з використанням сучасних методів статистичної обробки інформації та системного підходу, що дозволило забезпечити репрезентативність даних, отримати достовірні результати, вирішити поставлені завдання, досягти мети, зробити обґрунтовані і достовірні висновки. У той же час, прослідковуються певні недоліки. У тексті дисертації трапляються поодинокі граматичні, стилістичні та технічні помилки. Також слід звернути увагу, що в кінці більшості розділів є підсумок, проте бажано його виділяти як «Висновки до розділу». Окремі висновки занадто розлогі, їх можна було викласти більш стисло. Проте, це не зменшує наукових здобутків дисертанта. Тому, як за актуальністю теми, обсягом і методологічним рівнем проведених досліджень, науковою новизною, теоретичним і практичним значенням, а також повнотою висвітлення усіх результатів дослідження в опублікованих працях, можна стверджувати, що робота є завершеною, самостійною та з науковою новизною, а її авторка – Дрига Наталія Олександрівна, заслуговує присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 222 «Медицина».

Горачук Вікторія Валентинівна – опонент, доктор медичних наук, професор, головна наукова співробітниця наукового відділу організації медичної допомоги Державної наукової установи «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами. Робота є актуальною, оскільки одним із стратегічних планів ВООЗ для вирішення завдань щодо удосконалення менеджменту пацієнтів з цукровим діабетом є розвиток інформаційно-комунікаційних технологій для профілактики ускладнень та безперервного моніторингу показників здоров'я пацієнтів. Однак слід зазначити, що на сьогодні ще не маємо дієвої медичної технології, яка б вирішила питання активного залучення пацієнтів з цукровим діабетом до відповідального та постійного контролю стану свого здоров'я, створювала б для них додаткові умови й стимули до дотримання рекомендацій лікаря щодо лікування, профілактики ускладнень, здорового способу життя. З огляду на все вищевикладене, дисертаційна робота Дриги Наталії Олександрівни, присвячена обґрунтуванню нових підходів до удосконалення якості медичної допомоги пацієнтам із цукровим діабетом 2-го типу в умовах первинної медичної допомоги, є актуальною, своєчасною та практично значимою. Акцентуючи увагу на науковій новизні зазначимо, що усі поставлені завдання і мета роботи повністю досягнуті, а логічні висновки до кожного розділу та роботи в цілому можна фіналізувати у методичні рекомендації для лікарів та отримати комплексний практичний ефект для медичної спільноти, а також допомогти пацієнтам покращити якість їх самоконтролю власного здоров'я та мотивацію до дотримання рекомендацій лікаря з належним виконанням призначеного лікування. В цілому робота виконана та написана на високому методологічному рівні та не має принципових зауважень, але були виявлені незначні стилістичні та орфографічні помилки. Перераховані недоліки не знижують наукової цінності дисертації. За своєю актуальністю, рівнем виконання поставленого наукового завдання, ступенем обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірністю, повнотою викладу в опублікованих працях, науковою новизною і практичною цінністю одержаних результатів, а також оволодінням здобувачкою методологією наукової діяльності дисертаційна робота повністю відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її авторка – Дрига Наталія Олександрівна, заслуговує присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 222 «Медицина».

Слабкий Геннадій Олексійович – опонент, доктор медичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри громадського здоров'я Ужгородського національного університету МОЗ України. Відзначимо, що ефективне використання інформаційно-комунікаційних технологій в системі охорони здоров'я сприятиме покращенню та зміцненню комунікації між пацієнтом та лікарем, що позитивно може вплинути на здоров'я громадян. Використання інформаційних технологій у сфері охорони здоров'я, зокрема комп'ютеризація закладів надання медичної допомоги є основою для ефективного управління та чіткої системи надання і отримання медичної допомоги на усіх рівнях. Суттєвим моментом покращення якості медичної допомоги пацієнтам із цукровим діабетом 2-го типу стане впровадження автоматизованих інформаційно-комунікаційних технологій, що сприятиме формуванню відповідальності пацієнтів за стан їх здоров'я, оптимізації роботи закладів охорони здоров'я первинної ланки, а також активному залученню пацієнтів до профілактики коротко- та довгострокових ускладнень діабету і покращенню якості їх життя. Тому саме робота Дриги Наталії Олександрівни «Медико-соціальне обґрунтування оптимізації системи управління якістю медичної допомоги пацієнтам із цукровим діабетом 2-го типу на рівні первинної ланки охорони здоров'я» виступає актуальним і своєчасним дослідженням, що обґрунтовує нові підходи до вирішення питання удосконалення якості медичної допомоги пацієнтам з цукровим діабетом на рівні первинної ланки охорони здоров'я. Звертаємо увагу на цілеспрямованість та наполегливість здобувачки, яка незважаючи на пандемію Covid-19 та війну в Україні змогла завершити дисертаційне дослідження та досягти значних практичних результатів. Загальне враження від роботи позитивне. Принципових зауважень щодо змісту та оформлення дисертації немає. У тексті дисертації трапляються поодинокі граматичні та стилістичні огріхи (зокрема, інколи використовуються складні граматичні конструкції). Окремі таблиці, що містяться в розділах власних результатів дослідження, переповнені даними, що дещо ускладнює їх сприйняття, проте це не впливає на науково-теоретичну та практичну значущість дисертаційної роботи. Дисертаційна робота є завершеною, у межах поставлених завдань та мети, науковою працею. Представлені в роботі наукові положення та результати є авторським розв'язанням наукового завдання. Дисертаційна робота Дриги Наталії Олександрівни «Медико-соціальне обґрунтування оптимізації системи управління якістю медичної допомоги пацієнтам із цукровим діабетом 2-го типу на рівні первинної ланки охорони здоров'я» є самостійним науковим дослідженням та цілком відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 р. «Про

затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її авторка – Дрига Наталія Олександрівна, заслуговує присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 222 «Медицина».

Деміхова Надія Володимирівна – рецензент, доктор медичних наук, професор, професор кафедри сімейної медицини з курсом дерматовенерології Сумського державного університету МОН України. Дисертаційна робота Дриги Наталії Олександрівни є завершеною науковою працею, яка вирішує важливу задачу сучасної медицини щодо оптимізації системи управління якістю медичної допомоги пацієнтам із цукровим діабетом 2-го типу на рівні первинної ланки охорони здоров'я з використанням автоматизованої інформаційно-комунікаційної системи дистанційного спостереження, що було вперше запропоновано, науково обґрунтовано, реалізовано у педагогічній практиці ЗВО України, а також вперше втілено у практику закладів охорони здоров'я. Окрім характеристик, що вже були надані членами спеціалізованої вченої ради відмітимо наполегливість дисертантки у досягненні поставленої мети, у набутті загальними та фаховими компетентностями, соціальними навичками освітньої складової програми доктора філософії. Безумовно, як і жодна наукова робота, дисертація Дриги Наталії Олександрівни не позбавлена недоліків, проте вони не мають суттєвого значення та не зменшують цінності дисертаційної роботи. Здобувачка вирішила поставлені в дослідженні завдання на високому рівні. Тому, за актуальністю піднятої проблеми, методичними підходами, обсягом, ґрунтовністю аналізу та інтерпретацією отриманих результатів, повнотою викладу принципів наукових положень дисертаційна робота Дриги Наталії Олександрівни відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її авторка заслуговує присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 222 «Медицина».

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – 0 членів ради

«Утримались» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує **Дризі Наталії Олександрівні** ступінь доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 222 «Медицина».

**Голова спеціалізованої
вченої ради
30 листопада 2023 р.**

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke, positioned to the right of the official stamp.

Лобода А.М.